

ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 16

w Gorzowie Wlkp.

Szkoła Podstawowa nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Józefa Piłsudskiego

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
na rok szkolny 2017/2018

Gorzów Wlkp., wrzesień 2017 r.

I. Preambuła

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 16 w Gorzowie Wlkp. to szkoła, w której stwarzamy optymalne warunki do rozwoju każdemu uczniowi na miarę jego potrzeb i możliwości. W swojej pracy z uczniami wspieramy ich w rozwoju ku pełnej dojrzałości w czterech sferach fizycznej, psychicznej- w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej, społecznej i duchowej. Podejmowane przez nas działania wychowawcze w szkole angażują do współpracy wychowawcę oraz wychowanka. Ich spotkanie oparte jest na wzajemnym poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy jak i wychowanka. Wychowawca jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z nich zgodnie ze swoimi zadaniami rozwojowymi.

Jako szkoła z oddziałami integracyjnymi, w których uczą się uczniowie niepełnosprawni staramy się kształtować i rozwijać w uczniach wrażliwość, empatię, akceptację dla innych osób. Działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze realizujemy w oparciu o współpracę i dialog.

Otwartość - Szacunek -Pasja uczenia -Wzajemne zaufanie to ważne dla nas ucznia i nauczyciela wartości.

WIZJA SZKOŁY:

Elita nauczycieli pracująca nad procesem uczenia się i nauczaniem

MISJA SZKOŁY

„Dobra szkoła, która wie...! I o której chce się wiedzieć”.

II. Podstawy prawne:

1. Ustawa o Systemie Oświaty (Dz.U. z 2017 r. poz.2198 i 2203)
2. Ustawa z 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59)
3. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz.356).

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki, realizowanego w latach 2015/2017 i diagnoza aktualnej sytuacji szkolnej.

W okresie przeprowadzonej ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki na lata 2015/2017 oraz w trakcie diagnozy aktualnej sytuacji szkolnej w zakresie poznania potrzeb i oczekiwań całego środowiska szkolnego oraz poznania możliwości działań wychowawczo- profilaktycznych szkoły oraz możliwości skorzystania ze współpracy z instytucjami wspierającymi, a także w celu wyróżnienia obszarów priorytetowych w nowym Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym na rok szkolny 2017/2018 podjęto następujące działania:

1. W sierpniu 2017 r. pedagodzy szkolni uczestniczyli w konferencji metodycznej, dotyczącej konstruowania nowego Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.
2. We wrześniu 2017 r. zostały przeprowadzone badania ankietowe dla uczniów, rodziców i nauczycieli ZSO nr 16, dotyczące rozpoznania aktualnej sytuacji i oczekiwań w zakresie podejmowania działań wychowawczo- profilaktycznych w szkole. (Załącznik nr 1) -wzory ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli, (Załącznik nr 2) - wyniki ewaluacji ankiet i wnioski.
3. We wrześniu 2017 przeprowadzono liczne rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami, rodzicami i nauczycielami, prowadzono obserwację środowiska szkolnego i lokalnego, przeanalizowano posiadane dokumenty szkolne w celu poznania potrzeb w zakresie wychowania, profilaktyki i bezpieczeństwa w szkole oraz w najbliższym środowisku lokalnym.
4. Opracowano sylwetkę absolwenta szkoły z uczniami i nauczycielami z poszczególnych etapów edukacyjnych (Załącznik nr 3) – sylwetka absolwenta ZSO nr 16.
5. Nawiązano współpracę z instytucjami wspierającymi oddziaływania wychowawczo- profilaktyczne szkoły: - KMP, Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych, Ośrodek Terapii Uzależnień, PTZN, MKRPA, Oddział Oświaty Zdrowotnej Wojewódzkiej i Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Ośrodek Wsparcia Rodziny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich, prokuratura, WOM, GCPR i inne.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej ewaluacji i diagnozy autorzy programu wyłonili cele i główne obszary działań wychowawczo- profilaktycznych w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym na rok szkolny 2017/2018.

III. Założenia, zadania i cele programu wychowawczo-profilaktycznego.

1. Założenia podstawowe:

- 1) przestrzegać prawa rodziców do wychowania swoich dzieci zgodnie z ich własnymi przekonaniami,
- 2) respektować prawa uczniów oraz podejmować działania chroniące przed zagrożeniami, w tym przemocą, okrucieństwem i demoralizacją,
- 3) w działaniach dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych kierować się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.
- 4) Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły wskazuje obszary oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych do realizacji podczas całego procesu kształcenia w zależności od potrzeb.
- 5) Za realizację Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły.
- 6) Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest podstawą do opracowania corocznego Harmonogramu Działań Wychowawczo- Profilaktycznych ZSO Nr 16 z uwzględnieniem specyfiki SP Nr 16 z oddziałami gimnazjalnymi i VIII LO, na podstawie którego wychowawcy klas powinni opracować Plan Pracy Wychowawczej dla zespołu klasowego na dany rok szkolny.
- 7) Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny zawiera propozycję działań, sposobów realizacji, wykonawców oraz propozycję terminu wykonania dla określonych wcześniej obszarów działania.
- 8) Uchwalenie Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego jest kompetencją rady rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.
- 9) Uczniowie i ich rodzice mają prawo zwracać się o pomoc w zakresie dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym do:
  - dyrekcji szkoły,
  - pedagoga szkolnego,

- wychowawcy klasy,
- nauczycieli,
- innych specjalistów,

(każdy z w/w powinien służyć pomocą, lub udzielić informacji zainteresowanym jakie osoby i instytucje mogą takiej pomocy lub rady udzielić).

2. Rola rodziców w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- a) rodzice powinni utrzymywać stały kontakt ze szkołą poprzez:
  - uczestniczenie w zebraniach rodzicielskich („wywiadówkach”, „drzwiach otwartych”, kontaktach indywidualnych),
  - kontakty za pośrednictwem dziennika elektronicznego,
  - działalność w „Trójkach Klasowych”, Radzie Rodziców,
  - współpracę w wybranych dziedzinach (gospodarczej, kulturalnej, prozdrowotnej itp.);
- b) rodzice powinni informować wychowawcę o przyczynach absencji ucznia oraz usprawiedliwiać uzasadnione przyczyny jego nieobecności,
- c) rodzice powinni zapewniać swojemu dziecku odpowiednie warunki do nauki i dbać o właściwe jego wychowanie,
- d) rodzice mają prawo (ale i powinność) zapoznania się ze Szkolnym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym oraz do wyrażenia opinii na temat „spraw związanych ze szkołą”.

3. Rola wychowawców i nauczycieli:

- 1) utrzymywanie systematycznego i częstego kontaktu z innymi członkami Rady Pedagogicznej celem koordynacji działań wychowawczo- profilaktycznych,
- 2) współpraca z pedagogiem szkolnym, rodzicami i innymi instytucjami wspierającymi celem rozwiązywania problemów wychowawczych i dydaktycznych (za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów),
- 3) kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych w szkole,

- 4) reagowanie (w miarę możliwości) na trudną sytuację materialną i życiową uczniów (za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów),
- 5) prowadzenie i organizowanie pedagogizacji dla rodziców i prawnych opiekunów,
- 6) ukierunkowywanie uczuć i emocji oraz kształcenie odpowiedzialności, pracowitości, szacunku do pracy, umiejętności komunikowania się.

4. Zadania szkoły:

- 1) wspieranie uczniów i młodzieży w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, w zależności do ich potrzeb i możliwości, jak i zapobieganie i przeciwdziałanie zachowaniom problemowym;
- 2) wspomaganie uczniów w rozwoju, w tym uczniów z niepełnosprawnościami poprzez dostosowywanie się do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się;
- 3) wychowanie dzieci i młodzieży do wartości;
- 4) uwzględnianie woli rodziców i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania;
- 5) angażowanie rodziców w kształtowanie jakości życia szkolnego;
- 6) współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi działania wychowawczo - profilaktyczne szkoły;
  - a) krytyczne podejście do przyjmowanych w szkole rozwiązań koncepcyjnych w zakresie wychowania i profilaktyki.

5. Cele wychowawcze:

- 1) wpajanie wartości moralnych pozwalających dokonywać wyborów w duchu sprawiedliwości, tolerancji, solidarności, demokracji i wolności, szacunku dla siebie i innych, czyli szeroko przyjętych wartości humanistycznych;
- 2) kształtowanie postaw świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, obywatelskim i patriotycznym ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania tradycji, wzmacniania poczucia tożsamości narodowej oraz przywiązania do historii i tradycji narodowych;
- 3) ukierunkowanie uczniów ku wartościom, ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do

- rozwoju umiejętności;
- 4) rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
  - 5) rozbudzenie u uczniów zainteresowania czytelnictwem, wyposażenie ich w kompetencje czytelnicze,
  - 6) rozwijanie kompetencji i cech pomagających w wejściu w „dorosłe życie” jak: przedsiębiorczość, samorządność, kreatywność, innowacyjność – stosowanie metody projektu,
  - 7) kształtowanie umiejętności znalezienia się na rynku pracy, planowanie swojej przyszłej ścieżki edukacyjno – zawodowej oraz kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji;
  - 8) motywowanie uczniów do przyjmowania odpowiedzialności za swoje zachowanie w szkole i poza nią;
  - 9) uświadamianie konsekwencji zachowań ryzykownych dla swojego zdrowia i życia, w tym świadomych i odpowiedzialnych wyborów, również w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie;
  - 10) kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrażanie ich do zachowań higienicznych i bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób;
  - 11) włączanie rodziców, do efektywnej współpracy ze środowiskiem szkolnym i lokalnym;
  - 12) zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;
  - 13) motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowań ekologią.

IV. SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY OBEJMUJE:

1. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM SKIEROWANE DO UCZNIÓW,
2. TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM SKIEROWANE DO UCZNIÓW, NAUCZYCIELI I RODZICÓW

TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM SKIEROWANE DO UCZNIÓW

KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Kształtowanie postaw patriotycznych poprzez ukazywanie wzorców.	- prezentacja sylwetek osób znaczących w historii, - obchody Dnia Patrona, - udział w Balu Niepodległościowym.	Nauczyciele historii, WOS-u, języka polskiego, wychowawcy.	Cały rok. Listopad	Sprawozdania, adnotacje w e-dzienniku, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Rozwijanie zainteresowań historią własnego kraju, budzenie szacunku dla jego osiągnięć.	- zajęcia z wychowawcą, - gazetki ściennie, - organizowanie uroczystości wewnętrznych z okazji świąt państwowych, ważnych rocznic, dat związanych z patronem szkoły.	Wychowawcy klas, nauczyciele historii, WOS – u, j. polskiego.	Cały rok.	Adnotacje w e-dzienniku, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Udział uczniów w uroczystościach z okazji świąt państwowych i ważnych rocznic poza szkołą.	- wyjścia na uroczystości Święto Niepodległości, Święto Konstytucji	Nauczyciele historii, WOS-u, wychowawcy klas.	Cały rok, zgodnie z kalendarzem uroczystości	Sprawozdanie.
4) Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.	- wycieczki do muzeum i innych miejsc pamięci narodowej, - wycieczki regionalne, - udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, - spotkania z przedstawicielami instytucji kultury	Wychowawcy, nauczyciele historii i WOS – u.	Cały rok.	Adnotacje w e-dzienniku, w Klasowych Planach Wychowawczych sprawozdanie, wyniki konkursów.

<p>5) Kształtowanie postaw patriotycznych wobec swojej „Małej Ojczyzny”</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie szacunku do historii i tradycji regionu. <p>Dostrzeganie piękna przyrody, architektury swojej najbliższej okolicy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z twórcami regionalnymi, - prowadzenie kół historycznych, - konkursy historyczne, - wycieczki regionalne, - spotkania z przedstawicielami PTTK, - spacer po swoim mieście, osiedlu 	<p>Bibliotekarze, nauczyciele historii, j. polskiego, WOS, wychowawcy, zaproszeni przedstawiciele instytucji</p>	<p>Cały rok.</p>	<p>Dzienniki zajęć, adnotacje w e-dzienniku, w Klasowych Planach Wychowawczych.</p>
---	---	--	------------------	---

KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH, SPOŁECZNYCH

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Budowanie zespołów klasowych.	- warsztaty integracyjne, - obserwacja, - imprezy, wycieczki klasowe.	Wychowawcy klas, pedagodzy.	Początek roku szkolnego Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, sprawozdania.
2) Kształtowanie cech przedsiębiorczości, samorządności, kreatywności.	- warsztaty, - dyskusja, - zajęcia z wychowawcą, - lekcje przedmiotowe, - udział w Projektach Międzynarodowych -udział w szkolnych projektach edukacyjnych, - udział w konkursach - obchody: Dzień Samorządności, Talentyńki, Szesnastynki, Gimnalia, Józefinki, Majówka.	Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy klas, Opiekunowie samorządu szkolnego	Cały rok, zgodnie z harmonogramem	Adnotacje w e-dzienniku, w dziennikach zajęć, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Nabywanie postaw i zachowań kulturalnych poprzez kontakt ze sztuką, literaturą i kulturą.	- wyjścia do kina, teatru, filharmonii, muzeów, na wystawy, - organizowanie wieczorków poetyckich, konkursów recytatorskich, - koła zainteresowań, - koncerty uczniów w szkole (m.in. Konkurs Piosenki Świątecznej, Dzień Języków Obcych).	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.
4) Uświadamianie uczniom wartości edukacji i jej praktycznego znaczenia.	- zajęcia z wychowawcą, - lekcje z różnych przedmiotów propagowania wartości edukacji w dorosłym życiu, rozumienie potrzeby i umiejętne korzystanie z różnych	wychowawcy klas, nauczyciele różnych przedmiotów	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, adnotacje w e-dzienniku.

	źródeł informacji (edukacja czytelnicza, medialna),			
5) Rozwijanie empatii, akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka. Angażowanie się w wolontariat.	<p>Działalność w szkole Szkolnego Klubu Wolontariusza „Iskierka”</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja Szkolnego Tygodnia Wolontariatu - zbiórka darów dla chorych i niepełnosprawnych, - zbiórka środków czystości i odzieży, - akcje charytatywne „Góra grosza”, „Dziewczynka z zapalkami”, „Od nas dla Was”, Mikołajki dla domu dziecka i inne - współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami zajmującymi się pomocą osobom potrzebującym m. in. Hospicjum św. Kamila, GCPR, ŚDS 	- wychowawcy, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni, opiekun Szkolnego Klubu Wolontariusza „Iskierka”, Samorząd Szkolny, rodzice, środowisko lokalne.	Cały rok, zgodnie z harmonogramem działań	Adnotacje w dziennikach, adnotacje w e-dzienniku.
6) Rozwijanie szacunku dla środowiska przyrodniczego. Zdobywanie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju.	<ul style="list-style-type: none"> - Dzień Ziemi, - lekcje i zajęcia na temat, „Życie w zgodzie z naturą” - Sprzątanie Świata, - lekcje w terenie, wycieczki przyrodnicze, - dbanie o czystość szkolnych terenów zielonych. 	Środowisko lokalne, pracownicy szkoły, nauczyciele przyrody, biologii, chemii, wychowawcy, rodzice, pracownicy instytucji np. LOP	Cały rok, zgodnie z harmonogramem	Adnotacje w dziennikach, adnotacje w e-dzienniku.

RODZINA JAKO GŁÓWNE ŚRODOWISKO WYCHOWAWCZE DZIECKA

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Diagnozowanie sytuacji rodzinnej i szkolnej uczniów w zespołach klasowych.	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie przez wychowawcę arkusza potrzeb wychowawczych danego zespołu klasowego: - obserwacja, - rozmowy z uczniami, - rozmowy rodzicami/opiekunami - konsultacja z pracownikami instytucji wspomagających, - zajęcia z wychowawcą, - uroczystości klasowe, wycieczki, - spotkania z rodzicami, - indywidualne konsultacje wychowawców z uczniami i nauczycielami. - udział w spotkaniach ZNJO, - udział w spotkaniach Zespołu Wychowawczego 	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagogzy, specjaliści.	<p>Początek roku szkolnego</p> <p>Cały rok, zgodnie z harmonogramem</p>	Dziennik pracy pedagoga, specjalistów, arkusz diagnozy potrzeb danego zespołu klasowego, Arkusze sprawozdawcze wychowawców
2) Rodzina jako nadrzędna wartość w życiu człowieka.	<p>Udział w Konkursach Prorodzinnych w ramach WDŻ,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcą, - lekcje wychowania do życia w rodzinie, religii, etyki o tematyce rodzinnej 	Nauczyciele religii, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele etyki, wychowawcy klas, pedagogzy.	Zgodnie z rozkładem materiału, zgodnie z planem pracy wychowawcy.	Adnotacje w dziennikach zajęć, w e-dzienniku.
3) Kulturowanie tradycji rodzinnych.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania okolicznościowe: Wigilia, Dzień Matki, Dzień Babci, Dzień Dziadka, - zajęcia z wychowawcą, dotyczące zwyczajów i tradycji 	Wychowawcy, nauczyciele religii, etyki, WDŻ	Zgodnie z terminem uroczystości i świąt.	Adnotacje w e- dzienniku, w Klasowych Planach Wychowawczych.

	świętecznych			
4) Określenie form i sposobów udzielania pomocy uczniom odpowiednio do rozpoznanych potrzeb.	- współpraca z poradniami, szkołami, Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem, Poradnią Rodzinną, OWR, - spotkania z rodzicami.	Pedagodzy, wychowawcy, specjaliści.	W miarę potrzeb.	Sprawozdania z pracy pedagogów, specjalistów i wychowawców klas.
5) Objęcie pomocą uczniów z rodzin o trudnej sytuacji materialnej.	- dożywianie, - bezpłatne kolonie, - akcje charytatywne, - stypendia, zasiłki, wyprawka szkolna, - współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę, - objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów	Kierownik świetlicy, wychowawcy, pedagodzy., współpraca z instytucjami	W miarę potrzeb.	Sprawozdania.

EDUKACJA WŁĄCZAJACA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH DO ŚRODOWISKA SZKOLNEGO I LOKALNEGO

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Wspomaganie każdego ucznia w rozwoju, stosownie do jego potrzeb i możliwości	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc psychologiczno-pedagogiczna ze zwróceniem uwagi na rozwijanie zdolności, mocnych stron ucznia - posiedzenia zespołów nauczycieli jednego oddziału. - posiedzenia zespołów wychowawczych 	Pedagodzy, wychowawcy, specjaliści z różnych instytucji	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, dokumentacja ze spotkań zespołów wychowawczych
2) Przygotowanie uczniów w tym uczniów niepełnosprawnych do funkcjonowania w życiu społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc psychologiczno – pedagogiczna, - lekcje przedmiotowe, zajęcia wychowawcze, - uczestnictwo w różnych imprezach szkolnych i okolicznościowych min. Lubuski Tydzień Osób Niepełnosprawnych, turnieje sportowe, festyny rekreacyjno-sportowe itp. - organizacja wystaw prac plastycznych szkolnych i autorskich ze szczególnym udziałem uczniów niepełnosprawnych 	Pedagodzy, specjaliści, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów wych. fizycznego, plastyki, muzyki, j.polskiego współpraca ze GZSN „Start”, współpraca z Galerią „Krag” WiMBP	Cały rok, zgodnie z harmonogramem imprez	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Udzielenie i organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz wymagających szczególnego wsparcia w obszarze kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> -zajęcia wspierające ucznia zdolnego (rozszerzenia, konsultacje przedmiotowe, zajęcia pozalekcyjne), - zajęcia wspierające ucznia z problemami edukacyjnymi w obszarze kształcenia (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia specjalistyczne, inne). 	Nauczyciele uczący przedmiotów, pedagogzy, specjaliści.	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.
4) Podejmowanie działań integrujących środowisko szkolne i zespoły klasowe	Włączanie i udział uczniów niepełnosprawnych, w tym realizujących obowiązek szkolny w formie nauczania	Wychowawcy klas, opiekunowie grup	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.

	<p>indywidualnego do udziału w miarę możliwości w różnych formach zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne w ramach zajęć z wychowawcą, - zajęcia warsztatowe przeprowadzane przez pracowników ZPPP, - zajęcia integracyjne zespołów klasowych w ramach godzin pozalekcyjnych (wycieczki, imprezy szkolne i inne uroczystości), - zajęcia integrujące zespoły klasowe w ramach grup wiekowych (dyskoteki szkolne, projekty edukacyjne). 	wiekowych, Samorząd Szkolny, pracownicy ZPPP, inni.		
5) Poszanowanie Praw Człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcą, - lekcje WOS-u (uwrażliwienie na uczniów niepełnosprawnych, młodszych i wymagających szczególnej opieki i wsparcia), - lekcje WDŻ, religii, etyki. 	Wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele WOS-u, nauczyciele religii, nauczyciele etyki.	Cały rok, według Planu Pracy Wychowawczej.	Sprawozdania.

BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Realizacja obowiązku szkolnego, systemu kontroli frekwencji i wyników w nauce.	- kontrola realizacji obowiązku szkolnego, - monitoring frekwencji, - wzmożona opieka i kontrola nad uczniami nierealizującymi obowiązku szkolnego, - współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, pracownicy instytucji wspierających.	Cały rok.	Ewidencja uczniów, obserwacja, e-dziennik, dzienniki zajęć.
2) Zapoznanie z prawami i powinnościami ucznia oraz zasadami obowiązującymi w szkole.	- wybór Samorządu Szkolnego, - lekcje wychowawcze nt. Praw Ucznia, Praw Dziecka, zasad obowiązujących w szkole.	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Początek roku szkolnego Cały rok.	Sprawozdania z działań Samorządu Szkolnego, adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Wspieranie uczniów w poszukiwaniu pozytywnych wartości i wzorców zachowań.	- zajęcia z wychowawcą, lekcje religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, warsztaty nt. „Uczenia akceptacji, szacunku i tolerancji wobec innych” „Wartość autorytetu”	Wychowawcy klas, pedagodzy.	Lekcje według harmonogramu.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

PRZYSZŁOŚĆ EDUKACYJNO – ZAWODOWA UCZNIÓW

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Przedstawienie sylwetki absolwenta szkoły.	- zajęcia z wychowawcą i inne lekcje przedmiotowe, - zapoznanie społeczności szkolnej, rodziców z sylwetką absolwenta, - prezentacja w gablocie szkolnej	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	Plakaty, notatki. Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych
2) Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu	- zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego dla uczniów klas VII SP - indywidualne doradztwo edukacyjno – zawodowe dla uczniów najstarszych klas SP oraz LO Pomoc uczniom klas III oddziałów gimnazjalnych w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej	Doradca zawodowy, pedagogzy, wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy ZPPP, inni pracownicy instytucji zajmujących się doradztwem edukacyjno – zawodowym	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Udział w Targach Pracy, Targach Edukacyjnych	– wyjścia uczniów klas starszych SP, oddziałów gimnazjalnych i LO na Targi Edukacyjne, Targi Pracy, - organizacja szkolnych targów edukacyjnych	Wychowawcy klas, pedagogzy, doradca zawodowy	Zgodnie z terminem organizacji	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
4) Poznanie zawodów, w tym zawodów przyszłości.	- zajęcia z wychowawcą, warsztaty, - wycieczki, spotkania, - gromadzenie wiedzy o zawodach	Pedagogzy, doradca zawodowy, wychowawcy klas, pracownicy ZPPP, inni pracownicy instytucji zajmujących się doradztwem edukacyjno – zawodowym,	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

5) Samopoznanie ucznia	zajęcia, testy zainteresowań, preferencji zawodowych, gromadzenie wiedzy o sobie, swoich mocnych stronach, itp.	Doradca zawodowy, pedagodzy, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
------------------------	---	--	----------	---

EDUKACJA INFORMATYCZNA I BEZPIECZEŃSTWO W INTERNECIE

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Internet jako źródło wiedzy.	- zajęcia nt. praktycznego poszukiwania informacji na dany temat.	Nauczyciel informatyki, wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciele	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Dostarczenie uczniom wiedzy o wykorzystaniu różnych programów i zasobów technologicznych.	- zajęcia informatyczne, zajęcia z wychowawcą i nauczyciele przedmiotów	Nauczyciel informatyki, wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciele	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Właściwe zużycie wody (korzystanie zgodnie z potrzebami, oszczędzanie)	Kampanie edukacyjno- informacyjne, zajęcia z wychowawcą i inne.	Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy klas,	Według harmonogramu.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Oszczędzanie energii jako zabezpieczenie jej zasobów dla przyszłych pokoleń i ochrona środowiska	Zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe.	Nauczyciele, wychowawcy klas	Cały rok.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Segregacja śmieci jako świadome działanie na rzecz ochrony środowiska	Kampanie edukacyjno- informacyjne, zajęcia z wychowawcą i inne Zbiórka elektro-śmieci, Zbiórka makulatury, opakowań plastikowych, baterii.	Nauczyciele, wychowawcy klas	Cały rok.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
4) Wiedza konsumencka.	Kampanie edukacyjno- informacyjne, zajęcia z wychowawcą i inne Świadome zakupy, ochrona żywności.	Nauczyciele wychowawcy klas,	Cały rok.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
5) Zdrowe powietrze	Kampanie edukacyjno- informacyjne na temat zanieczyszczeń środowiska niewłaściwym paleniem, wiedza na temat tzw. smogu itp. zajęcia z wychowawcą i inne.	Nauczyciele, wychowawcy klas	Cały rok.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

EDUKACJA CZYTELNICZA

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Rozbudzenie zainteresowania literaturą.	- Miesiąc Bibliotek Szkolnych, - lekcje czytelnicze, - konkursy czytelnicze, - akcie wspólnego czytania.	Nauczyciele biblioteki szkolnej, wychowawcy klas, nauczyciele	Według harmonogramu.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Uświadomienie korzyści płynących z czytelnictwa.	- zajęcia z wychowawcą nt.: „Książka jako źródło wiedzy i informacji” „Książka wzbogaca zasób słownictwa i umiejętność wypowiedzania się”, „Książka jako źródło przeżyć, emocji, „Kontakt z książką jako sposób na spędzanie czasu wolnego” itp.	Nauczyciele biblioteki szkolnej, wychowawcy klas, nauczyciele j. polskiego.	Cały rok.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Wychowawcza rola książki.	Warsztaty, zajęcia z elementami biblioterapii.	Nauczyciele biblioteki szkolnej, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy.	Według harmonogramu.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej, adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

**TREŚCI I DZIAŁANIA O CHARAKTERZE PROFILAKTYCZNYM SKIEROWANE DO UCZNIÓW,
NAUCZYCIELI I RODZICÓW**

KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH, SPOŁECZNYCH

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Rozwijanie kompetencji społecznych -prawkłowych relacji z innymi, komunikacji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, wyrażanie uczuć.	- zajęcia z wychowawcą, - zajęcia warsztatowe, - zapewnienie pomocy psychologiczno – pedagogicznej adekwatnej do potrzeb	Wychowawcy klas, pedagodzy, instytucje wspierające, nauczyciele historii, WOS-u..	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Wyposażenie uczniów w umiejętności kierowania swoimi emocjami w różnych sytuacjach życiowych.	- zajęcia z wychowawcą, - warsztaty, - pomoc psychologiczno – pedagogiczna.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy, specjaliści.	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.

RODZINA JAKO GŁÓWNE ŚRODOWISKO WYCHOWAWCZE DZIECKA

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Rodzina jako najważniejszy czynnik chroniący przed współczesnymi zagrożeniami.	- zajęcia z wychowawcą, - warsztaty, -konkursy o tematyce rodzinnej, - prelekcje dla rodziców dot. pokazania ich roli, postaw i wzorców do naśladowania dla swoich dzieci.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, nauczyciele, rodzice	Cały rok.	Adnotacje w e- dzienniku, w Klasowych Planach Wychowawczych, dziennik pedagoga.
2) Kształtowanie pozytywnego modelu życia rodzinnego, autorytet rodziców – rola i zadania członków rodziny.	- zajęcia z wychowawcą, - lekcje wychowania do życia w rodzinie, etyki, religii.	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele religii, etyki.	Zgodnie z rozkładem materiału, cały rok.	Adnotacje w e-dzienniku, w dziennikach zajęć, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Budowanie prawidłowych relacji z rodzicami.	- doradztwo wychowawcze dla rodziców i uczniów, - zajęcia warsztatowe na lekcjach wychowawczych, - zajęcia z wychowawcą, lekcje etyki, lekcje wychowania do życia w rodzinie, lekcje religii na temat rozwiązywanie konfliktów w rodzinie, respektowanie praw i obowiązków w rodzinie, umiejętność porozumiewania się.	Pedagodzy, wychowawcy klas, nauczyciele religii, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele etyki.	Zgodnie z rozkładem materiału, cały rok.	Dzienniki zajęć, adnotacje w Klasowych Planach Wychowawczych.
4) Umożliwienie rodzicom rozwijania umiejętności wychowawczych.	- pogadanki, prelekcje w ramach spotkań z rodzicami, indywidualne rozmowy ze szkolnymi specjalistami, - współpraca z Zespołem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innymi instytucjami- udział w zajęciach Szkoły dla Rodziców	Wychowawcy, pedagodzy, inni specjaliści z instytucji wspomagających działania szkoły	Zgodnie z rozkładem materiału, cały rok.	Adnotacje w dziennikach.

5) Współpraca z rodzicami jako niezbędny element wychowawczy.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania, - rozmowy indywidualne z rodzicami, - „Drzwi Otwarte”, - pomoc w rozwiązywaniu problemów, trudności oraz organizacja imprez i uroczystości 	Wychowawcy, pedagodzy, specjaliści.	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.
6) Włączenie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - włączenie rodziców w działalność opiekuńczo-wychowawczą szkoły, - włączenie rodziców we współpracę w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych, - organizowanie dla rodziców prelekcji, spotkań, warsztatów, mających na celu poprawę efektywności kształcenia i wychowania uczniów. 	Wychowawcy klas, nauczyciele, dyrekcja szkoły, pedagodzy, Rada Rodziców.	Cały rok.	Adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	- wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji, - likwidacja barier architektonicznych (podjazdy i winda dla osób niepełnosprawnych), - pomoc medyczna oraz gabinet stomatologiczny.	Dyrektor, pielęgniarka szkolna, stomatolog, pracownicy niepedagogiczni	Cały rok.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej.
2) Objęcie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym opieką psychologiczno-pedagogiczną.	- diagnoza, - pomoc psychologiczno – pedagogiczna, - pomoc instytucji wspierających.	Pedagodzy, pracownicy ZPP-P i innych instytucji wspierających (Sąd Rejonowy -Wydział Rodzinny i Nieletnich, Policja, GCPR i inne).	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.
3) Uświadomienie ryzyka utraty własnego zdrowia i życia oraz zagrożenia dla innych.	- zajęcia z wychowawcą, - lekcje przedmiotowe.	Nauczyciele.	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.
4) Opanowanie dróg ewakuacji z budynku szkolnego w przypadkach zagrożenia.	Ćwiczenia.	Osoba odpowiedzialna	Według harmonogramu.	Adnotacje w dokumentacji szkolnej.
5) Zdobywanie wiedzy na temat udzielania podstawowej pierwszej pomocy. Włączenie młodzieży w zadania udzielania pierwszej	Lekcje EDB.	Pielęgniarka szkolna, nauczyciel EDB.	Cały rok.	Adnotacje w e-dzienniku, w dziennikach.

pomocy.				
6) Monitoring stanu bezpieczeństwa w szkole i na terenie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - kamery w budynku szkoły oraz na terenie szkoły, - dyżury nauczycieli i innych pracowników szkoły - zorganizowanie tzw. strefy dla rodzica, - monitoring wejść różnych osób do budynku szkoły – wpisy do książki wejść 	- pracownicy szkoły, dyrekcja, nauczyciele	Cały rok.	Weryfikacja nagrań, zeszyt wejść
7) Zapobieganie niepożądanym postawom i zachowaniom uczniów - przejawom przemocy i agresji w szkole i poza budynkiem szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - pełnienie dyżurów przez nauczycieli w czasie przerw i imprez ogólnoszkolnych zgodnie z regulaminem dyżurów. - podejmowanie interwencji wobec niewłaściwym zachowaniom 	Nauczyciele, pedagodzy, dyrekcja szkoły, pracownicy niepedagogiczni	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach.

EDUKACJA INFORMATYCZNA I BEZPIECZEŃSTWO W INTERNECIE

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Dokonywanie świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie.	- zajęcia z wychowawcą, - zajęcia informatyczne nt. bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni i innych urządzeń elektronicznych, - współpraca ze specjalistami z instytucji wspierających (m.in. Policja, Sąd, WOM), - szkolenia dla rodziców dot. bezpiecznych zachowań ich dzieci w cyberprzestrzeni.	Nauczyciel informatyki, wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciele	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Uświadomienie uczniom krytycznej analizy informacji, podczas komunikowania się z innymi użytkownikami, wzajemnego szacunku w relacjach z innymi użytkownikami „sieci”.	- zajęcia z wychowawcą, - warsztaty ze specjalistami z instytucji wspierających (m.in. Policja, WOM)	nauczyciel informatyki, wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciele, specjaliści	Cały rok.	Adnotacje w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

EDUKACJA ZDROWOTNA

TREŚCI	SPOSÓB REALIZACJI	WYKONAWCA	TERMINY	SPOSÓB EWALUACJI
1) Kształtowanie postaw prozdrowotnych w zakresie promowania zdrowego stylu życia, prawidłowego odżywiania, aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty, - prelekcje, - konkursy, olimpiady, - turnieje i zawody sportowe, - imprezy rekreacyjno –sportowe m.in. „Majówka” „Piknik Zdrowia” - programy prozdrowotne („Trzymaj formę”, „Żyj smacznie i zdrowo”, -kampanie prozdrowotne np. „Szkolny Tydzień Zdrowia” i inne, - Śniadania z klasą 	Wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele WDŻ, Wych. fiz. koordynatorzy promocji zdrowia, pielęgniarka szkolna, pracownicy instytucji wspierających (WSSE, PSSE)	Cały rok.	Adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
2) Kształtowanie postaw odpowiedzialności za swoje zdrowie i rozwój wdrażanie do zachowań higienicznych i bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty, programy edukacyjne, kampanie edukacyjno-informacyjne z zakresu profilaktyki zdrowotnej – chorób nowotworowych, otyłości, cukrzycy i innych	Wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele, koordynatorzy promocji zdrowia, pielęgniarka szkolna, pracownicy instytucji wspierających (WSSE, PSSE)	Cały rok	Adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
3) Promocja zdrowia psychicznego kształtowanie umiejętności rozpoznawania swoich emocji,	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty, zajęcia z wychowawcą nt. przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, - zajęcia z wychowawcą nt. komunikacji interpersonalnej, 	Wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele WDŻ, koordynatorzy promocji zdrowia, pielęgniarka szkolna, pracownicy instytucji	Cały rok.	Adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

uczuc kształtowanie właściwych zachowań w relacjach z innymi,	umiejętności rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem itp.	wspierających (Policja, GCPR, ZPPP)		
4) Kształtowanie u uczniów właściwych postaw wobec pojawiających się zagrożeń. Uświadamianie uczniom i rodzicom konsekwencji zdrowotnych dla podejmowania zachowań ryzykownych (palenia tytoniu, picia alkoholu oraz zażywania środków psychoaktywnych)	- zajęcia z wychowawcą, - warsztaty, - kampanie edukacyjno-informacyjne - imprezy, - spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się profilaktyką uzależnień, - realizacja programów profilaktycznych: „Cukierki”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, - kampanie edukacyjno-informacyjne: „Wolni od nałogów”, „Obudź się”, „Bezpieczne wakacje” - organizowanie spotkań edukacyjno-informacyjnych dla rodziców	Wychowawcy klas, pedagodzy, nauczyciele.	Cały rok, zgodnie z harmonogramem	Adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.
5) Umiejętne zagospodarowanie wolnego czasu.	- dostarczenie wiedzy nt. możliwości spędzania czasu w szkole, - organizowanie dla uczniów zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań.	Nauczyciele, wychowawcy klas, opiekunowie kół	Cały rok, zgodnie z potrzebami	Adnotacja w dziennikach, w Klasowych Planach Wychowawczych.

V. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO:

Ewaluacja odbywać się będzie pod koniec każdego roku szkolnego w oparciu o realizację zaplanowanych działań wychowawczo-profilaktycznych w harmonogramie działań wychowawczo-profilaktycznych w danym roku szkolnym.

Do ewaluacji będą wykorzystane różne narzędzia ewaluacyjne m.in.

- badania ankietowe,
- wywiad,
- rozmowa,
- obserwacje i inne

Uchwałą rady pedagogicznej z dnia 12 września 2017 r. w sprawie przyjęcia projektu programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2017/2018, rada pedagogiczna przyjmuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2017/2018, w celu przedłożenia radzie rodziców.

Uchwałą nr 1 rady rodziców z dnia 14 września 2017r. w sprawie uchwalenia programu wychowawczo - profilaktycznego na rok szkolny 2017/2018 rada rodziców, w porozumieniu z radą pedagogiczną, postanawia uchwalić program wychowawczo- profilaktyczny na rok szkolny 2017/2018.

Ankieta dla uczniów

Drodzy Uczniowie w związku z tworzeniem nowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego prosimy Was o wyrażenie swojej opinii, na temat działań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych dotychczas w szkole.

1. Czy realizowane do tej pory działania szkoły zaspakajają Twoje potrzeby, zainteresowania i oczekiwania?

W zakresie:

• przeciwdziałania agresji, przemocy	TAK	NIE
• budowania dobrych relacji rówieśniczych	TAK	NIE
• umiejętności komunikacji z innymi	TAK	NIE
• bezpiecznego korzystania z INTERNETU	TAK	NIE
• zdrowego stylu życia	TAK	NIE
• bezpiecznego spędzania czasu wolnego	TAK	NIE
• rozwijania pasji, zainteresowań i uzdolnień	TAK	NIE
• kształtowania właściwych postaw społecznych i moralnych	TAK	NIE
• kształtowanie postaw patriotycznych	TAK	NIE
• przygotowanie uczniów do planowania swojej przyszłości edukacyjno- zawodowej	TAK	NIE
• rozwijanie edukacji czytelniczej	TAK	NIE
• przygotowania do dorosłego życia	TAK	NIE

(proszę zakreśli właściwą odpowiedź kółkiem)

2. Jakie Twoim zdaniem inne działania, zajęcia itp. mogłyby być realizowane w szkole (imprezy, uroczystości, konkursy, wycieczki, zajęcia i warsztaty dot. bezpieczeństwa, współczesnych zagrożeń i inne). Proszę podaj swoje propozycje.

.....

Dziękujemy

Ankieta dla rodziców

W związku z tworzeniem nowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego prosimy Państwa o wyrażenie swojej opinii, na temat działań wychowawczo- profilaktycznych prowadzonych dotychczas w szkole.

1. Czy dotychczasowe działania szkoły w obszarze profilaktyki i wychowania zaspakajają Państwa potrzeby i oczekiwania?

W zakresie:

• przeciwdziałania agresji, przemocy	TAK	NIE
• budowania dobrych relacji rówieśniczych	TAK	NIE
• umiejętności komunikacji z innymi	TAK	NIE
• bezpiecznego korzystania z INTERNETU	TAK	NIE
• zdrowego stylu życia	TAK	NIE
• bezpiecznego spędzania czasu wolnego	TAK	NIE
• rozwijania pasji, zainteresowań i uzdolnień	TAK	NIE
• kształtowania właściwych postaw społecznych i moralnych	TAK	NIE
• kształtowanie postaw patriotycznych	TAK	NIE
• przygotowanie uczniów do planowania swojej przyszłości edukacyjno- zawodowej	TAK	NIE
• rozwijanie edukacji czytelniczej	TAK	NIE

(proszę zakreślić właściwą odpowiedź kółkiem)

2. Prosimy o podanie Państwa propozycji, które moglibyśmy ująć w tworzonym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy

Ankieta dla nauczycieli

W związku z tworzeniem nowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego prosimy Państwa o wyrażenie swojej opinii, na temat działań wychowawczo- profilaktycznych prowadzonych dotychczas w szkole.

1. Czy dotychczasowe działania szkoły w obszarze profilaktyki i wychowania zaspakajają Państwa potrzeby i oczekiwania?

W zakresie:

• przeciwdziałania agresji, przemocy	TAK	NIE
• budowania dobrych relacji rówieśniczych	TAK	NIE
• umiejętności komunikacji z innymi	TAK	NIE
• bezpiecznego korzystania z INTERNETU	TAK	NIE
• zdrowego stylu życia	TAK	NIE
• bezpiecznego spędzania czasu wolnego	TAK	NIE
• rozwijania pasji, zainteresowań i uzdolnień	TAK	NIE
• kształtowania właściwych postaw społecznych i moralnych	TAK	NIE
• kształtowanie postaw patriotycznych	TAK	NIE
• przygotowanie uczniów do planowania swojej przyszłości edukacyjno- zawodowej	TAK	NIE
• rozwijanie edukacji czytelniczej	TAK	NIE

(proszę zakreślić właściwą odpowiedź kółkiem)

2. Prosimy o podanie Państwa propozycji, które moglibyśmy ująć w tworzonym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

.....

.....

.....

.....

Dziękujemy

Wyniki ankiety przeprowadzonej we wrześniu roku szkolnego 2017/2018

W związku z tworzeniem nowego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego swoją opinię na temat działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły wyrazili uczniowie, rodzice uczniów oraz nauczyciele ZSO nr 16.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów

Badaniami objęto grupy uczniów Szkoły Podstawowej nr 16 z oddziałami gimnazjalnymi oraz grupę uczniów VIII Liceum Ogólnokształcącego.

1. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy zaspokajają ich oczekiwania: 68% uczniów klas IV-V SP, 79 % uczniów klas VI, VII SP, oddziałów Gim, 96% uczniów LO.
2. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie budowania dobrych relacji rówieśniczych zaspokajają ich oczekiwania: 83% uczniów klas IV- VSP, 85 % uczniów klas VI, VII SP, oddziałów Gim, 84% uczniów LO.
3. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie umiejętności komunikacji z innymi zaspokajają ich oczekiwania: 89% uczniów kl. IV-V SP, 83% kl. VI, VII SP, oddziałów Gim, 80% uczniów LO.
4. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie bezpiecznego korzystania z INTERNETU zaspokajają ich oczekiwania: 86% uczniów kl. IV-V, 77% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 68% ucz. LO.
5. Zdecydowana większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie zdrowego stylu życia zaspokajają ich oczekiwania: 91 % uczniów kl. IV-V SP, 79% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 84% ucz. LO.
6. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie bezpiecznego spędzania czasu wolnego zaspokajają ich oczekiwania: 91 % uczniów klas IV, V SP, 83% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 84% ucz. LO.
7. Ponad połowa badanych uważa, że działania szkoły w zakresie rozwijania pasji, zainteresowań, uzdolnień zaspokajają ich oczekiwania: 78% ucz. kl. IV, V SP, 79 % ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 56% ucz. LO.

8. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie kształtowania właściwych postaw społecznych i moralnych zaspokajają ich oczekiwania: 64% ucz. kl. IV, V SP, 81% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 88% ucz. LO.
9. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie kształtowania postaw patriotycznych zaspokajają ich oczekiwania: 83% ucz. kl. IV, V SP, 68% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 80% ucz. LO.
10. Blisko połowa uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie przygotowania ich do planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej zaspokajają ich oczekiwania: 47% ucz. kl. IV, V SP, 85% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 76 % ucz. LO.
11. Większość uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie rozwijania edukacji czytelniczej zaspokajają ich oczekiwania: 83 % ucz. kl. IV, V SP, 75% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 84% ucz. LO.
12. Ponad połowa badanych uważa, że działania szkoły w zakresie przygotowania ich do dorosłego życia zaspokajają ich oczekiwania: 51% ucz. kl. IV, V SP, 75% ucz. kl. VI, VII, oddziały Gim, 68% ucz. LO.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów ZSO nr 16

Badaniami objęto grupy rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 16 z oddziałami gimnazjalnymi oraz grupę rodziców uczniów VIII Liceum Ogólnokształcącego.

1. Większość rodziców uważa, że działania szkoły w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy zaspokajają ich oczekiwania: 73% rodziców ucz. klas IV-V SP, 83% rodziców uczniów klas VI, VII SP i oddziałów Gim, 94% rodziców uczniów LO.
2. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie budowania dobrych relacji rówieśniczych zaspokajają ich oczekiwania: 88% rodziców uczniów klas IV- VSP, 94% rodziców uczniów klas VI, VII SP, oddziałów Gim, 97% rodziców uczniów LO.
3. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie umiejętności komunikacji z innymi zaspokajają ich oczekiwania: 84% rodziców uczniów kl. IV-V SP, 94% rodziców uczniów kl. VI, VII SP, oddziały Gim, 97% rodziców uczniów LO.
4. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie bezpiecznego korzystania z INTERNETU zaspokajają ich oczekiwania: 88% rodziców uczniów kl. IV, V, 94 % rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 97% rodziców ucz. LO.

5. Zdecydowana większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie zdrowego stylu życia zaspokajają ich oczekiwania: 88 % rodziców uczniów kl. IV-V SP, 100% rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 94% rodziców ucz. LO.
6. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie bezpiecznego spędzania czasu wolnego zaspokajają ich oczekiwania:
7. 88% rodziców uczniów klas IV, V SP, 88% rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 94% rodziców ucz. LO.
8. Większość badanych uważa, że działania szkoły w zakresie rozwijania pasji, zainteresowań, uzdolnień zaspokajają ich oczekiwania: 88% rodziców ucz. kl. IV, V SP, 66% rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 91,5% ucz. LO.
9. Zdecydowana większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie kształtowania właściwych postaw społecznych i moralnych zaspokajają ich oczekiwania: 88% rodziców ucz. kl. IV, V SP, 100% rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 100% rodziców ucz. LO.
10. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie kształtowania postaw patriotycznych zaspokajają ich oczekiwania: 96% rodziców ucz. kl. IV, V SP, 100% rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 97% rodziców ucz. LO.
11. 10. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie przygotowania ich do planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej zaspokajają ich oczekiwania: 56% rodziców ucz. kl. IV, V SP, 72% rodziców ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 91% rodziców ucz. LO.
12. 11. Większość rodziców uczniów uważa, że działania szkoły w zakresie rozwijania edukacji czytelniczej zaspokajają ich oczekiwania: 88 % rodziców ucz. kl. IV, V SP, 83% ucz. kl. VI, VII, oddziałów Gim, 88% rodziców ucz. LO.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli ZSO nr 16

Badaniami objęto nauczycieli uczących we wszystkich typach szkół

1. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy zaspokajają ich oczekiwania: 56%.
2. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie budowania dobrych relacji rówieśniczych zaspokajają ich oczekiwania: 78%.

3. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie umiejętności komunikacji z innymi zaspokajają ich oczekiwania:83%.
4. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie bezpiecznego korzystania z INTERNETU zaspokajają ich oczekiwania:78%.
5. Zdecydowana większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie zdrowego stylu życia zaspokajają ich oczekiwania:89 %.
6. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie bezpiecznego spędzania czasu wolnego zaspokajają ich oczekiwania: 88 %.
7. Większość badanych uważa, że działania szkoły w zakresie rozwijania pasji, zainteresowań, uzdolnień zaspokajają ich oczekiwania: 84%.
8. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie kształtowania właściwych postaw społecznych i moralnych zaspokajają ich oczekiwania: 89%.
9. Wszyscy nauczyciele uważają, że działania szkoły w zakresie kształtowania postaw patriotycznych zaspokajają ich oczekiwania: 100%.
10. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie przygotowania ich do planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej zaspokajają ich oczekiwania:68%.
11. Większość nauczycieli uważa, że działania szkoły w zakresie rozwijania edukacji czytelniczej zaspokajają ich oczekiwania:88 %.

Propozycje badanych w zakresie innych działań, które mogłyby być realizowane w ZSO nr 16 w ramach Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

1. Zwiększyć ilość prowadzonych w ZSO nr16 zajęć sportowych.
2. Realizować zajęcia artystyczne.
3. Prowadzić zajęcia profilaktyczne zapobiegające podejmowaniu zachowań ryzykownych (używkki, narkotyki).
4. Prowadzenie zajęć o bezpiecznym korzystaniu z Internetu.
5. Włączanie uczniów w wolontariat.
6. Przygotowywać do samodzielnego funkcjonowania w życiu dorosłym.
7. Wspierać uczniów w planowaniu dalszej edukacji, wyborze zawodu.

8. Wyposażyć w wiedzę uczniów dotyczącą udzielania pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrożenia życia.

Sylwetka Absolwenta ZSO nr 16 im. Józefa Piłsudskiego w Gorzowie Wlkp.

W opracowaniu sylwetki absolwenta uczestniczyli uczniowie ZSO nr 16 z poszczególnych etapów edukacyjnych.

Absolwent Szkoły:

- posiada wysoką kulturę osobistą,
- prezentuje własne poglądy i jest tolerancyjny,
- jest wrażliwy, chętnie pomaga i reaguje na krzywdę innych,
- posiada wiedzę i umiejętności, które pozwalają jemu zaplanować swoją przyszłość edukacyjno–zawodową na miarę swoich możliwości,
- posiada odpowiedni zasób wiedzy o własnym kraju i współczesnym świecie,
- sprawnie posługuje się językiem obcym,
- jest kreatywny i ambitny, wyznacza sobie cele i dąży do ich realizacji,
- posiada silne więzi ze swoim miastem, regionem i krajem,
- aktywnie uczestniczy w życiu środowiska lokalnego,
- jest patriotą, szanuje tradycje i symbole narodowe,
- szanuje przyrodę,
- jest wrażliwy na sztukę, potrafi korzystać z dóbr kultury,
- jest odpowiedzialny, obowiązkowy i uczciwy,
- potrafi współpracować z innymi,
- prowadzi zdrowy styl życia, szanuje swoje zdrowie,
- korzysta z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.